

Johannes Wier Stichting - Jaarverslag 2025

Voorwoord

In het jaarverslag 2025 beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen van het jaar in de relatie tussen gezondheid(szorg) en sociaal domein enerzijds en de mensenrechten anderzijds, en de activiteiten van onze organisatie op dit gebied. De Johannes Wier Stichting (verder: JWS) bleef in 2025 hoofdzakelijk een vrijwilligersorganisatie, met kleine formaties voor een professionele communicatiemedewerker en een secretariaatsmedewerker.

We wensen u veel leesplezier.

Inleiding

In het werk van de Johannes Wier Stichting – JWS - voor Gezondheidszorg en Mensenrechten (JWS) staat het ‘recht op gezondheid’ centraal. Professionals in de zorg hebben een speciale verantwoordelijkheid ten aanzien van dit recht. JWS stimuleert en mobiliseert professionals in de zorg om de eerbiediging van het ‘recht op gezondheid’ te bevorderen.

Het ‘recht op gezondheid’ betekent niet het recht op ‘gezond zijn’, maar ‘het recht op een zo goed mogelijke lichamelijke en geestelijke gezondheid’. Het ‘recht op gezondheid’ hangt samen met de realisatie van de andere rechten van de mens, zoals het recht op bescherming tegen martelingen, geweld en schadelijke traditionele gebruiken en het recht op gelijke behandeling, schoon drinkwater, veilig voedsel en een dak boven het hoofd.

Voor verdiepende informatie hierover verwijzen we u naar <https://www.johannes-wier.nl/>

Missie en visie

- De Johannes Wier Stichting (JWS) bevordert en beschermt het recht op gezondheid, met bijzondere aandacht voor mensen in kwetsbare posities in de Nederlandse samenleving. JWS werkt voor en met professionals in zorg en welzijn.
- JWS houdt nauwlettend oog op de beschikbaarheid, toegankelijkheid en goede kwaliteit van zorg voor iedereen. JWS draagt uit dat het recht op gezondheid samenhangt met veel andere mensenrechten.
- JWS signaleert, agendeert en kaart misstanden aan bij de verantwoordelijke overheden en (beroeps)organisaties die moeten voorzien in goede zorg voor iedereen.

- JWS versterkt de kennis, vaardigheden en attitude met betrekking tot mensenrechten van aankomende, startende en gevestigde professionals in de zorg en het sociale domein door educatie, communicatie, symposia en publicaties.

JWS richt zich inhoudelijk op een aantal speerpunten op haar werkterrein, waarop ze zich met duidelijke boodschappen en positiebepalingen profileert. JWS draagt bij aan schaduwrapportages ten aanzien van internationale verdragen die (mede) 'het recht op gezondheid' betreffen.

De Johannes Wier Stichting is een onafhankelijke mensenrechtenorganisatie van en voor medische professionals. De stichting wordt sinds haar oprichting in 1986 vrijwel volledig gefinancierd door donaties, schenkingen en legaten.

JWS brengt ten behoeve van haar donateurs circa 8 keer per jaar een digitaal e-zine uit waarin artikelen, signalementen en interviews met betrekking tot de activiteiten van de Johannes Wier Stichting worden gepubliceerd.

Activiteiten in 2025

Organisatie

JWS) bleef in 2025 hoofdzakelijk een vrijwilligersorganisatie, met 2 uitzonderingen (zie bij hoofdstuk 11). JWS heeft een Algemeen Bestuur voor de bepaling van het beleid, en een Dagelijks Bestuur dat de dagelijkse voortgang monitort en bespreekt.

JWS heeft de activiteiten georganiseerd in werkgroepen, die soms meer het karakter van een netwerkgroep hebben. Het algemeen bestuur (AB) kan voor bijzondere werkzaamheden werkgroepen in het leven roepen. De werkwijze via werkgroepen is beschreven op de website <https://www.johannes-wier.nl/> .

Het Comité van Advies (CvA) staat gevraagd en soms ook ongevraagd het bestuur terzijde met adviezen. Leden van het CvA nemen ook deel aan evenementen georganiseerd door JWS.

Werkgroepen

1. Werkgroep Tolken

Leden en ondersteuning

- Leden: Simone Goosen (campagneleider), Alette Broekens (lid AB JWS), Petra de Jong (incidenteel).
- Bestuur/Comité van Advies: Alies Struijs (voorzitter JWS tot zomer 2025), Eric Moll van Charante (lid Comité van Advies na zomer 2025).

- Externe ondersteuning: Marieke de Ridder (tekstschrijver), Piet van Os (conceptdenker/ontwerper).

Missie

Gelijke toegang tot en kwaliteit van zorg voor iedereen, ook voor mensen die de taal (nog) niet machtig zijn.

Activiteiten en resultaten

De werkgroep zette in 2025 in op twee hoofdlijnen: bewustwording en belangenbeïnvloeding.

Belangrijkste resultaten

- Richtlijn 'Omgaan met taalbarrières': Op 9 oktober 2025 uitgebracht, na een openbare oproep in 2019 (ondertekend door 200+ organisaties, waaronder KNMG). De richtlijn is tot stand gekomen met ZonMw-subsidie en Patiëntenfederatie als trekker, Simone Goosen de projectleider. Het publiceren van de Richtlijn is een stevige mijlpaal in onze campagne.
- Website 'Zo schakelt u een tolk in': Steeds meer organisaties verwijzen hiernaar.
- Financiering tolken: VWS en NZa werken aan een oplossing voor financiering van tolken onder de Zorgverzekeringswet, mede dankzij moties in de Tweede Kamer.

Bewustwording

De werkgroep bereikte professionals, patiëntvertegenwoordigers, managers en bestuurders via:

- Media en middelen: Campagnewebsite, posters, aan Richtlijn aangepaste en dus actuele website www.zoschakeltueentolkin.nl, A4-hand-out van de richtlijn, LinkedIn, presentaties op symposia (o.a. Cultuursensitieve zorg), en onderwijsactiviteiten (geneeskunde- en verpleegkundestudenten).
- Samenwerkingen: Bijdragen aan initiatieven voor anderstaligen, zoals beleid in ziekenhuizen (HMC, Isala), Verbeterpunt Taal in de geboortezorg in regio NW Ned. en aan de Patient Reported Experience Measure (PREM) in de geboortezorg in andere talen.
- Publiciteit: Interview met Shadi Nikshomar en Simone Goosen op NPO Radio 1: Laat kinderen kind zijn, geen tolk.
- Overdracht: Gesprekken met Pharos over het overnemen van de informatierol en implementatie van de richtlijn.

Publicaties

- ZonMw-artikel bij lancering richtlijn.
- Zakkaartje voor coassistenten (De Geneeskundestudent).
- Ontwikkeling Anderetaalpasje (zak- en telefoonkaartje voor patiënten), te lanceren begin 2026 met website en animatiefilmpje.

Belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding

JWS zette in 2025 door als aanjager voor financiering van tolken voor alle professionals in zorg en sociaal domein. Hiervoor werd intensief samengewerkt met partners in het netwerk.

2. Werkgroep Kanselijkheid Bevolkingsonderzoeken

In 2025 heeft de Werkgroep Kanselijkheid Bevolkingsonderzoeken gewerkt aan één heldere ambitie: gelijke toegang tot preventieve zorg voor álle vrouwen. Want waar onderzoek laat zien dat met name ongedocumenteerde vrouwen en dak- en thuislozen een verhoogd risico lopen op onder anderen borst- en baarmoederhalskanker, blijkt in de praktijk dat juist zij vaak buiten beeld blijven bij de bevolkingsonderzoeken.

Drempels zichtbaar maken én doorbreken

De werkgroep signaleert twee fundamentele barrières.

Ten eerste is er een gebrek aan kennis over hoe deze doelgroepen effectief bereikt kunnen worden, zodat vrouwen een weloverwogen keuze kunnen maken om wel of niet deel te nemen aan bevolkingsonderzoeken. Dit vraagt om versterking van gezondheidsvaardigheden – zowel bij professionals als bij de vrouwen zelf.

Ten tweede is er een systeembarière: deelname aan bevolkingsonderzoeken vereist een BSN en inschrijving in de BRP. Voor vrouwen zonder vaste woon- of verblijfplaats, zonder inschrijving of zonder geldige verblijfsstatus vormt dit een structurele uitsluiting. Dit raakt direct aan mensenrechten en het recht op (preventieve) zorg.

Een krachtige kleine werkgroep

De werkgroep bestaat uit:

- Anita Ham – medisch antropoloog & socioloog, AB-lid, coördinator en contactpersoon
- Alette Broekens – adviseur publieke gezondheid, AB-lid
- Shannon Kanis – huisarts en JWS-vrijwilliger

Samen brengen zij expertise uit wetenschap, praktijk en beleid bijeen.

Duurzame samenwerkingen met impact

In 2025 heeft JWS belangrijke stappen gezet in het versterken van samenwerkingen. Er is een duurzame samenwerking opgebouwd met onder andere: Mamarosa, Aman, Suikerhuis, De Haagse Hogeschool en TNO.

Hiermee werken we aan onderzoek en praktijkgerichte activiteiten die daadwerkelijk bijdragen aan het verkleinen van gezondheidsverschillen. De focus ligt op het bereiken

van vrouwen die niet via standaardmethoden (zoals een uitnodigingsbrief) worden bereikt – onder andere ongedocumenteerden, dak- en thuislozen en anderstalige vrouwen in lage SES-buurt en stedelijke aandachtswijken – met specifieke aandacht voor de bevolkingsonderzoeken naar baarmoederhalskanker en borstkanker.

Een JWS-bestuurslid participeert in de denktank van Mammarosa en adviseert daar specifiek over de positie van kwetsbare groepen binnen bevolkingsonderzoeken.

Netwerkgroep in beweging

De werkgroep heeft zich in 2025 ontwikkeld tot een actieve netwerkgroep. JWS-leden bezochten bijeenkomsten waar toegang tot zorg, preventie en mensenrechten centraal stonden. Zo waren wij onder andere aanwezig bij:

- 8 maart 2025 – Vrouwendag “De Vrouw van de Toekomst” met Iftar-bijeenkomst in de Schilderswijk in Den Haag, samen met Mammarosa
- 10 juni 2025 – Bijeenkomst in buurthuis Sam Sam, Den Haag
- 27 juni 2025 – Mini-symposium in Ziekenhuis Antoniushove: “Samen verbeteren wij welzijn en gezondheidszorg van mensen met kanker”, waar studenten van De Haagse Hogeschool opdrachten presenteerden die samen met JWS zijn ontwikkel.
- 2 juli 2025 – Mini-symposium in Antoniushove over mensenrechten in zorg en welzijn.
- 2 september 2025 – Symposium “Hoe zorgen we ervoor dat álle vrouwen gelijke toegang hebben tot de bevolkingsonderzoeken borstkanker en baarmoederhalskanker?” binnen het programma Screening the Neighbourhoods, georganiseerd door Mammarosa, TNO en het Centre of Expertise van De Haagse Hogeschool. Vertegenwoordigers van onder anderen ZonMw, GGD, RIVM en Bevolkingsonderzoek Nederland waren aanwezig. Twee JWS-leden namen deel aan de paneldiscussie.
- 29 oktober 2025 – RIVM-bijeenkomst “Van inzicht tot impact – het verbinden van beleid, onderzoek en praktijk” in Utrecht, waar JWS het recht op preventieve zorg voor ongedocumenteerden nadrukkelijk onder de aandacht bracht.

Tijdens al deze bijeenkomsten brachten wij het perspectief van mensenrechten in zorg en welzijn in, en stimuleerden wij uitwisseling tussen beleid, onderzoek en praktijk.

Zichtbaar, verbindend en inspirerend

JWS is jaarlijks zichtbaar aanwezig bij studenten, docenten, praktijk- en werkbegeleiders en zorgprofessionals van De Haagse Hogeschool en in zorginstellingen zoals Ziekenhuis Antoniushove. Hiermee bouwen we aan bewustwording bij toekomstige zorgprofessionals en versterken we het gesprek over rechtvaardige zorg.

Daarnaast ontwikkelde de werkgroep een informatieve PowerPointpresentatie over het verkleinen van gezondheidsverschillen en het vergroten van toegang tot preventieve zorg en bevolkingsonderzoeken – expliciet inclusief de zogenoemde ‘ongedocumenteerden’.

Vooruitblik

2025 was een jaar van verbinding, bewustwording en concrete stappen richting structurele verandering. We hebben niet alleen signalen afgegeven, maar ook bruggen gebouwd – tussen vrouwen en zorg, tussen praktijk en beleid, tussen mensenrechten en preventie. Met onze groeiende netwerken, versterkte samenwerkingen en blijvende inzet zetten wij ons ook de komende jaren in voor een samenleving waarin kansgelijkheid in preventieve zorg/ bevolkingsonderzoeken geen ambitie meer is, maar realiteit.

3. Werkgroep Ouderen met een migratieachtergrond

De werkgroep bestaat uit:

- Alies Struijs, voorzitter JWS en contactpersoon
- Cyril Sedney, vrijwilliger | lid
- Amina Meziane, vrijwilliger| lid (tijdelijk niet actief)
- Tanja de Rijke, vrijwilliger| lid
- Gülay Orhan, vrijwilliger| lid
- Hafida Amajoud, vrijwilliger|lid
- Jessie Verdijk, vrijwilliger | agendalid

Doelen en plannen voor 2025

- Expertise professionals in de levenseindezorg aan ouderen met migratieachtergrond versterken, vooral gericht op de laatste levensfase
- Cultuursensitieve ouderenzorg verder brengen
- Praktijksituaties beschrijven en discussies stimuleren via LinkedIn en/of andere media
- Informatie uitwisselen en verbinding zoeken met vergelijkbare organisaties
- Organiseren van live- of online meetings over waardigheid en diversiteit in de levenseindezorg
- Presentaties geven in zorg- en geneeskundeopleidingen
- Ontwikkelen van cursus-/trainingsmateriaal voor professionals
- Actualiseren van het themadossier op de website

Frequentie en voortgang

De werkgroep komt ongeveer eens in de 4 tot 6 weken online bij elkaar gedurende 1 à 1,5 uur en werkt ook mee aan algemene activiteiten, zoals jaarthema's, van JWS. Vanwege vertrek van de voorzitter van JWS vanaf 1 juli 2025 én trekker van deze werkgroep, is er

gezocht naar een opvolger. Helaas is die niet gevonden. Wel vonden onder leiding van het bestuurslid vrijwilligersbeleid nog enkele gesprekken plaats met leden van de werkgroep om te zien of er nog voortgang mogelijk is. Ondanks plannen voor initiatieven is deze werkgroep door gebrek aan een coördinator/trekker op dit moment niet actief. Wellicht is aansluiting bij het jaarthema van 2026 een mogelijkheid om het thema 'ouderen' onder de aandacht te houden.

Activiteiten en resultaten

In het verslag jaar, beter: halfjaar, zijn we 2 keer online en 1 keer fysiek bij elkaar gekomen.

- Verkenning van mogelijkheden rondom verbetering inclusieve ouderenzorg, vooral gericht op de laatste levensfase – lopend.
- Uitbreiding van ons kennisnetwerk – continu.
- Aansluiten als JWS (inclusief wgr. Ouderen) bij Nationaal Netwerk Inclusieve Zorg – is gerealiseerd.
- Themadossier zorg voor ouderen met een migratieachtergrond voor JWS website – update is lopend.
- Contact met AmsterdamUMC in verband met presentaties in geneeskunde onderwijs – is gerealiseerd.
- Kennismaking met externe in verband met inclusieve palliatieve ouderenzorg – is gerealiseerd.

4. Jongeren-netwerk/Jong JWS

Leden:

- Sterre van der Heyden, orthopedagoog, promovenda kinder- en jeugdpsychiatrie, AB-lid, coördinator en contactpersoon
- Bram Kemmere, promovendus klinische psychologie, vrijwilliger JWS
- Esmée Voets, diëtist, vrijwilliger JWS, secretariaatsmedewerker JWS
- Floor Roelofs, project- en beleidsmedewerker, vrijwilliger JWS
- Jessie Verdijk, jurist gezondheidsrecht, beleidsadviseur VWS, vrijwilliger JWS
- Manar Daoud, student Geneeskunde en Global Health, vrijwilliger JWS
- Neha Usman, geneeskundestudent Amsterdam UMC, vrijwilliger JWS
- Rebekka Kammann, Gedragsdeskundige Cordaan, vrijwilliger JWS
- Tanja de Rijke, gezondheidswetenschapper, PhD student Medische Psychologie bij het Amsterdam UMC, vrijwilliger JWS
- Tanja Kopp, Verpleegkundige, Programmamedewerker SRG bij Dokters van de Wereld, vrijwilliger JWS
- Marlies Smit, MSc Gezondheidsrecht, Secretaris bij de RTE, vrijwilliger JWS.

Missie

- Jong JWS vergroot het bewustzijn onder jonge professionals en studenten in de gezondheidszorg en het sociaal domein over het belang van mensenrechten in de (toegang tot) zorg en het sociaal domein.
- Wij bouwen aan een sterk netwerk waarin inspiratie, onderlinge ondersteuning en samenwerking centraal staan. We delen actuele ontwikkelingen en thema's rond mensenrechten in de zorg en het sociaal domein en zetten ons gezamenlijk in voor de bescherming en bevordering daarvan.

Resultaten

- Inspiratiesessies: We hebben in 2025 twee geslaagde inspiratiesessies georganiseerd voor jonge professionals in de zorg en het sociaal domein. In juni vond een inspiratiesessie plaats genaamd 'Het recht op gezondheid en de realiteit voor ongedocumenteerden', met Evert Bloemen als hoofdspreker. In december vond een inspiratiesessie plaats in de vorm van een quiz: de 'Rights and Bites avond'. Tijdens deze avonden werd avondeten verzorgd voor de deelnemers om onderlinge uitwisseling te stimuleren, en was volop ruimte voor ontmoeting, kennisdeling en inspiratie.
- Structurele bijeenkomsten: Jong JWS is maandelijks bijeengekomen om samen te werken aan onze doelen, kennis en ervaringen te delen, elkaar te ondersteunen bij praktijkvraagstukken, en om actuele ontwikkelingen rond mensenrechten in de zorg te bespreken.
- Het vergroten van kennis over mensenrechten onder studenten: Jong JWS heeft een gastcollege verzorgd over een carrière in de zorg en het sociaal domein met een focus op mensenrechten.
- Groei van het Jong JWS netwerk: We hebben nieuwe, enthousiaste leden aan Jong JWS mogen toevoegen.
- Bijdrage aan JWS-werkgroepen: Jong JWS-leden namen actief deel aan de lopende JWS-werkgroepen: Ouderen, Kansengelijkheid, Mensenrechteneducatie, en de brede jaarcommissie Géén isolatie in (vreemdelingen)detentie.

5. Geen isolatie in Vreemdelingendetentie

Leden:

- Thomas Rinne, psychiater (niet praktiserend), Nederlandse Vereniging van Psychiatrie (NVvP) en CvA JWS
- Imma van Galen, psychiater, NVvP
- Alette Broekens, adviseur publieke gezondheid, AB JWS
- Anton van Kalmthout, emeritushoogleraar Strafrecht en Vreemdelingenrecht, CvA JWS

- Revijara Oosterhuis, Projectmanager en Coördinator Stichting LOS - Meldpunt Vreemdelingendetentie Ronald Rijnders, psychiater, NVvP

Missie en doel

De werkgroep zet zich in voor:

- De afschaffing van de eenzame opsluiting als strafmaatregel in het gevangeniswezen en (vreemdelingen)detentie.
- Verbetering van de ten uitvoerlegging van de isolatie als orde- en veiligheidsmaatregel zodat de schadelijke effecten zo veel mogelijk worden gereduceerd. De isolatie als orde en veiligheidsmaatregel wordt alleen als ultimatum remedium en zo kort mogelijk opgelegd.
- De isolatie moet aan strenge registratie, medische begeleiding en monitoring c.q. toezicht door externe onafhankelijke toezichtsorganen voldoen (zoals gebruikelijk in GGZ).
- Kennisspreiding over de schadelijke effecten van eenzame opsluiting en het creëren van draagvlak voor de afschaffing van de eenzame opsluiting bij verplegend personeel, huisartsen, psychiaters, justitieambtenaren en politici.

Activiteiten en resultaten:

- Presentatie/workshop over schadelijkheid isolatie bij Detentiecentrum Rotterdam 14-3-2025
- Afstemming rondom jaarthema JWS 2025- Geen isolatie in (vreemdelingen)detentie
- Gesprekken met werkgroep isolatie van DJI en Astore over mogelijkheden trainingsaanbod over isolatie in detentie
- Organisatie van het succesvolle en druk bezochte **JWS / NVvP Symposium “Isolatie in (vreemdelingen) detentie: minder, korter en humaner...of afschaffen? Hoe dan?”** Op 6 november 2025 in Utrecht. Hierbij waren ca 125 deelnemers, waarvan ongeveer 80% werkzaam in de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), aanwezig. Er waren toespraken door relevante en deskundige betrokkenen en workshops over deelthema’s. Zie een kort verslag op de website: <https://www.johannes-wier.nl/2025/11/isolatie-in-vreemdelingen-detentie-minder-korter-en-humanerof-afschaffen-hoe-dan/>
- Artikel voor het blad Sancties van DJI door R. Rijnders, A. van Kalmthout, Th. Rinne en I. van Galen “Reactie op nieuwe visie en handreiking van DJI op isolatie in detentie”, verwachte publicatie in mrt. 2026.

6. Werkgroep Communicatie

Leden:

- Femke Vrij (communicatiemedewerker)
- Karine van 't Land (vicevoorzitter JWS),
- Emma Driessen (vrijwilliger)
- Lode Wigersma (secretaris JWS)

De werkgroep Communicatie heeft als doel om aandacht te genereren voor mensenrechten in zorg en welzijn, professionals te activeren en de Johannes Wier Stichting (JWS) zichtbaar te positioneren als een “hoffelijke activist”: scherp op inhoud, respectvol in toon.

Activiteiten

In 2025 lag het zwaartepunt op LinkedIn en het versterken van onze vaste communicatieroutines. We werkten met een (globale) contentkalender en plaatsten doorgaans 1–2 berichten per week, met aandacht voor signaleringen en actualiteit, aankondigingen en terugblikken van bijeenkomsten, samenwerking met partners en “evergreen” content over missie en waarden. Daarnaast droegen we bij aan de nieuwsbrief (E-zine) en het actueel houden van informatie via de website. De werkgroep kwam eens per zes weken online bijeen om de planning af te stemmen, content te beoordelen en input uit bestuur en andere werkgroepen te vertalen naar heldere boodschappen.

Resultaten

- Onze online zichtbaarheid groeide verder: per 31-12-2025 telde JWS 1297 volgers op LinkedIn (ten opzichte van 1200 volgers op 1-8-2025). Daarmee is het bereik in onze belangrijkste doelgroep—zorgprofessionals en betrokken partners—stapsgewijs versterkt en is een stabiele basis gelegd voor verdere groei en activatie in 2026.
- Leden werkgroep: Femke Vrij (communicatiemedewerker), Lode Wigersma (secretaris JWS), Karine van 't Land (vicevoorzitter JWS), Emma Driessen (vrijwilliger JWS).
- De werkgroep is in 2025 versterkt met de komst van Emma. Zij houdt zich vooral bezig met (diepte) interviews. Zeer waardevolle content waarmee we nóg beter kunnen laten zien waar we ons bij JWS mee bezig houden.

Facts & Figures

- LinkedIn 2025: 71 posts, 44.648 impressies, 1.498 reacties, 110 commentaren, 33 reposts, 538 weergaven, 316 unieke bezoekers, 199 nieuwe volgers.

- E-zine 2025: 12 x E-zine verstuurd. Inclusief een special met een oproep: Reageer op de novelle Asielnoodmaatregelenwet.

7. Inspanningen voor ongedocumenteerde mensen

'Werkgroep' leden

Alette Broekens (met incidentele vervanging door een medebestuurder).

Activiteiten en resultaten

In 2025 zette JWS opnieuw actief in op het thema ongedocumenteerde mensen.

Belangrijkste activiteiten en resultaten:

Samenwerking en deelname

- LAMPION: Actieve deelname aan de stuurgroep (minimaal 4x per jaar) en werkgroep voor een sociale kaart. Daarnaast deelnemen aan 2-maandelijks overleg over noodopvang en Oekraïne-opvang, met aandacht voor zorgsignalen en knelpunten in de asielketen, crisisnoodopvang, en gemeentelijke opvanglocaties.

Symposia en evenementen

- Symposium 'Recht op Zorg voor Iedereen': Medeorganisator op 10 december (net als in 2024).
- JWS-symposium '(Geen) isolatie in vreemdelingendetentie': Medeorganisator op 6 november, met een workshop over ongedocumenteerde mensen en vreemdelingendetentie (zie ook bij de betreffende werkgroep, paragraaf 5).

Belangenbehartiging

- Aansluiting bij Bondgenoten Tegen Strafbaarstelling Illegaliteit (als één van de 150 organisaties).

Kennisdeling en educatie

- Update van de JWS E-learning voor professionals over ongedocumenteerde mensen (tekst, film, techniek).
- Inspiratiesessies voor JONG JWS en eigen vrijwilligers over ongedocumenteerde mensen.

Netwerk en communicatie

- Onderhoud van netwerkcontacten met partnerorganisaties (o.a. Dokters van de Wereld, ENO, ASKV).
- Regelmatige agendering van het onderwerp op social media (JWS en Alette Broekens), en reageren op relevante posts.

- JWS wordt frequent benaderd voor vragen over zorg aan ongedocumenteerden en geeft interviews aan studenten voor onderzoek (diverse studierichtingen).

8. Werkgroep Mensenrechteneducatie

Leden

- Anita Ham, AB JWS
- Manar S. Daoud, vrijwilliger JWS
- Floor Roelofs, vrijwilliger JWS
- Cyril Sedney, vrijwilliger JWS
- Alette Broekens, AB JWS, i.v.m. updaten e-learning zorg
- Alies Struijs, vanuit DB tijdelijk trekker i.s.m. Floor Roelofs

Missie en doelen

De Werkgroep Mensenrechteneducatie is gericht op gezondheidsmedewerkers die veel te maken hebben met kwetsbare groepen in de samenleving, en die tot taak hebben zorg te dragen voor het recht van iedere ingezetene van Nederland op een goede gezondheid, en goede gezondheidszorg. Om dit doel te realiseren zoekt de werkgroep samenwerking met onderwijsinstellingen, draagt bij aan publieksbijeenkomsten en verzorgt en onderhoudt de e-learnings van JWS. Dit alles wordt gedaan met de missie om bewustwording en kennis onder professionals te versterken en oog te hebben voor de mensen voor wie gelijke toegang en kwaliteit tot zorg ontbreekt of tekortschiet.

Resultaten

De werkgroep Mensenrechteneducatie is in het verslagjaar is beperkt actief geweest en heeft zich geconcentreerd op het volgende:

- Meedenken en inbreng in het filmproject Nachtzon Media.
- Verkennende contacten met nieuwe vrijwilligers om de werkgroep te versterken en het opzetten van een nieuwe e-learning basiskennis van mensenrechten in zorg en welzijn.
- Contacten met hogescholen (HAN en HU) om studenten te betrekken bij het maken van een e-learning over basiskennis van mensenrechten in zorg en welzijn.

Er is intensief gewerkt aan het technisch onderhoud/vernieuwing en inhoudelijk actualiseren van de e-learning Zorg voor ongedocumenteerden. Als dit gerealiseerd is (planning voorjaar 2026) kan ook de accreditatie weer aangevraagd worden. Dit is belangrijk omdat veel gebruik gemaakt wordt van deze e-learning, o.a. een verplichting voor nieuwe vrijwilligers van Dokters van de Wereld.

De andere twee e-learnings zullen daarna in onderhoud worden genomen.

9. Begeleiding bij honger- en dorststaking

Regelmatig krijgt JWS vragen over medische begeleiding bij honger- en dorststakers. Dat was ook in 2025 het geval. Diverse artsen zijn bereid gevonden om op vragen te reageren, onder wie Fransje Snijders, voormalig voorzitter JWS. Met Fransje Snijders is overleg geweest om opnieuw af te bakenen op welk type vragen JWS via haar en collega's kan ingaan. Dit betreft uitsluitend vragen van professionals, meestal artsen, die in hun werk te maken hebben honger- en borststakingen. In 2026 wordt het JWS beleid in die zin aangepast dat JWS niet op acute vragen of rechtstreekste consultatieverzoeken kan ingaan.

10. Bijdragen aan schaduwrapportages en brieven

JWS is medeondertekenaar van de NGO schaduwrapportage inzake het VN-Vrouwenverdrag "Mind the gap: Addressing policy gaps in Women's Rights". De rapportage legt aan de hand van de artikelen van het VN-Vrouwenverdrag de grootste knelpunten in Nederlandse wetgeving en beleid op het gebied van vrouwenrechten bloot. JWS heeft ook de protesten gesteund tegen het wetsontwerp dat illegaliteit en hulp aan illegaal verblijvende vluchtelingen strafbaar wil stellen.

11. Bestuur

In juli 2025 trad Alies Struijs af als voorzitter, en trad Marleen Eijkholt aan als nieuwe voorzitter. Penningmeester Ronald Wopereis is begin 2025 plotseling overleden. Alies Struijs heeft de penningmeestertaken waargenomen tot de nieuwe penningmeester René Louws, benoemd in de zomer van 2025, was ingewerkt. Ook is in 2025 toetreden Nicolette Warmenhoven als bestuurslid vrijwilligersbeleid; een nieuwe bestuursfunctie. Alies Struijs neemt afscheid tijdens het jubileumsymposium ter ere van het 40-jarig bestaan van JWS, in april 2026.

Het algemeen bestuur heeft in 2025 vijfmaal vergaderd, het dagelijks bestuur zesmaal. In mei is er een overleg geweest tussen het Comité van Advies (CvA) en het algemeen bestuur. Hier is een aantal suggesties besproken voor mogelijke taken en bijdragen vanuit het CvA, en werd over en weer de wens uitgesproken om elkaar 4 x per jaar te treffen waarvan 1 x fysiek.

Het bestuur wordt ondersteund door een professionele communicatiemedewerker, Femke Vrij (die al vóór 2025 aangesteld was) en een secretariaatsmedewerker (Gerard Lucke) die in de zomer van 2025 is aangesteld.

12. Vrijwilligers

Het beleid t.a.v. de vrijwilligers (werving, selectie, verwelkoming, taaktoedeling, begeleiding, afscheid) zal door de nieuwe bestuurder vrijwilligersbeleid ter hand worden genomen.

Tijdens de vrijwilligersdag op 22 november is in intensieve en productieve sessies, onder voorzitterschap van CvA lid Jan Willem Bruins, besloten om het thema “Ongedocumenteerden” tot speerpunt van het JWS beleid in 2026 en mogelijk meerdere jaren daarna te maken. Besproken is welke aspecten van dit thema passen bij de missie en visie en taakuitvoering van JWS, en hoe de JWS werkgroepen dit thema kunnen inpassen in hun plannen.

13. Financiële steun

JWS is financieel grotendeels afhankelijk van donaties. We zijn onze donateurs dankbaar voor de financiële bijdragen waarmee zij onze activiteiten steunen. Veel donaties komen binnen via de donatieknop op de website of in ons E-zine, en aan het einde van het jaar als reactie op de wervingsbrief die we jaarlijks meezenden met Medisch Contact.

Voor een jaaroverzicht van de financiën verwijzen we naar de jaarrekening 2025 op onze website.

14. Kantoor in Amnestyhuis

We blijven tevreden met onze huisvesting in het Amnestyhuis in Amsterdam. In 2025 konden we opnieuw gebruik maken van onze huisvesting en de zalen van Amnesty, waarvoor dank.

15. Overige samenwerking

De JWS is partner van IFHHRO: Medical Human Rights Network, waarvan het hoofdbestuur in Nederland zetelt. JWS is lid van de Stuurgroep Lampion voor uitgeprocedeerde asielzoekers. Met regelmaat hebben we contact met organisaties die raakvlakken met ons werk hebben, zoals de NVvP, de KNMG, Dokters van de Wereld, ASKV, Straatdokters en Pharos.

16. Contact

Voor informatie over de activiteiten of publicaties van JWS verwijzen wij u graag naar onze website: www.johannes-wier.nl. Mocht u vragen hebben of informatie willen

ontvangen over mogelijkheden om persoonlijk of financieel te kunnen bijdragen aan het werk van JWS, staan wij u graag te woord.

U kunt schriftelijk, per e-mail of via website contact met ons opnemen.

Johannes Wier Stichting

Keizersgracht 177

1016 DR Amsterdam

info@johannes-wier.nl

www.johannes-wier.nl